SALÂH BİRSEL - köçekçeler

NO 218

SALÂH BİRSEL

KÖÇEKÇELER

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

TÜRKİYE İŞ BANKASI
KÜLTÜR YAYINLARI

Genel Yayın No : 218

Edebiyat Dizisi 56

Her hakkı Kültür Yayınları
İş - Türk Limited Şirketinindir.

Kapak Düzeni : Fahri KARAGÖZOĞLU

Birinci Baskı 5000 Adet

Doruk Matbaacılık Sanayii, 1980 / Ankara

SALÂH BİRSEL

KÖÇEKÇELER

Şiirler

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

Haydar Haydar

(1961 — 1972)

Kuzuname

MEYHANE

Ozan André Chénier'yi
Ikiye böldüğünden beri giyotin
Kurum satıyorsa meydanlarında Paris'in
Ozan kardeş hadi hop
Sen de uzat boynunu
Eş dost akraba beklemesin

Hadi hop sayın cellâtlar da
Kavuşsun erkenden çoluk çocuğuna
Tarihten anlaşıldığına göre
Sırası suyu yok bu işin
Sokaktan el ayak çekildi mi
Sen de tırt sepete

Ozan kardeş hele hele
Sepete düştükten sonra da
Tut ki sakallarını öyle dipten
Genç sıska dul ihtiyar
Tümü meraklı yurttaşların
Tıraşlı bir baş görsün

Hadi kuzular da meyhaneye

KUZUNAME

Telefonlar çalacak
Bu bir korkunun dağıtılmasıdır
Ağır adlı bir lunaparkta
Ey Kesikbaş çıkar hançerini
Bu bir kuzunun damıtılmasıdır

Telefonlar çalacak
Sokak başlarında ölüme koşut
I love you ey Nagant
Bu bir sevinin durdurulmasıdır
Az biraz ve karanlıkta

Telefonlar çalacak ve trak
Bir kuzu daha alnından

GAYYA

Yapışınca üstünüze vınn
Ölü kuzu etleri
Bir ciğerdelen gelip dursa
Ister azlık ister çokluk
Siz sıralardan ayrılmayın

Sipahiler sevdim seni
Bir karındeşen gelip dayatsa
Eğer varlık eğer yokluk
Kuzular başlayınca kargılanmaya
Siz evlerden çıkmayın

Başlayınca eğer gayya
Kuyunun ortasında şakkadak
Bir yüreksöken gelip kavuşsa
Yarı açlık yarı tokluk
Siz uykulardan uyanmayın

BALAFONG

Akşamsa gelecektir eski kuzu
Bütün gün ölüp kulesinde
Sisler kapansa da üstümüze
Kucağında bir sürü heykel
Bir alanı dolanacaktır koşaraktan

Bilmem anlatsam hangi yürüyüşünü
Uzun boya taze bıyık
Bir sevinin halısını geçecektir
Zambaklarla bir renk
Bir kuzu kudretten çakır

Gel duy beni halkım
Atlayacaktır sonunda inatçı kuzu
Bir fotoğrafın arabından
Zonklarken Afrika'sında
Yaban sesli bir balafong

Vonk vonkvonk vonk
Vonk vonkvonk vonk

YUNUS EMRE

Uyumazsa kuzular ağıllarda
Tahtında uyur kral
Uyku krallara avuntu

Soyunsa da postundan kuzu
Kral yüzer kürklerde
Kürk krallara giysi

Bir tepeden ötekine
İnlese de vurularak kuzular
Susmak krallara özgü

Ey kuzu kuzulayan avcı
Bu ne kadar çok Nemrut
Ne kadar az Yunus Emre

ÇADIR

Bir çadır dar ve güdük
Ben bildimse yıllar yılı
Boranlara kürek çekerek
Sis ve deniz ortasında
Bir kuzu kuzudan küçük

Ben ölürsem ozanlar
Açarsanız anılarımı
Takma yüzler mankenler
Öburluklar yanında
Bir kuzu çadıra dönük

Ne olursam olayım
Şişman aptal ve güzel
Bin bin ülke uğradımsa
Alevler üstünde
Bir çadır bir kuzu

Ben yazdımsa aşkın eli
Soğuk ağulu ve vurucu

B**ALTAZAR**

Sen istedin ey kuzu
Karıştırırken bir müzeyi
Baltazar bulunacaktır
Eski çağ bir yosma yanında
Varsa var ellerim

Ellerim doymuş ellerim
Kentleri dolanınca
Ellerim bulunacaktır
Sen istedin ey kuzu
Baltazar benim ellerimdir

Baştan başlayalım
Varsa var ellerim
Değiştirirken bir denizi
Sevilerle gözgöze
Baltazar bulunacaktır

Öldürmeyin ellerimi
Yüreğimi öldürseniz

KAPUT

Açın ellerinizi dört birli kaput
Bağırmayın kurala aykırıdır
Papazlarla dövüşürken yorgun argın
Biraz daha ezik biraz daha yoksul
Kıpırdamayın eller yukarı

Bütün oğlanlar kızlar aşağı
Çıkın yüreklerinizi kemiklerinizi
Biraz daha ürkek biraz daha kuzucul
Onlularla dönerken köşeyi
Sayın kanlarınızı dört birli kaput

Kaput sevilerinize kaput sevinçlerinize
Boşaltın midelerinizi barsaklarınızı
Biraz daha bitik biraz daha ölümcül
Dökün bütün umutlarınızı masaya
Nefes almayın kurala aykırıdır

Tutiname

TUTİNAME

Ne söz uyumak tutilerle
500 avcı ava binse
300 kumru gökten kapsa
Biraz düzde biraz eğride
Kes kes bıçakcıbaşı

Kara kartallar sürülense
Ak doğanlar karalansa
Yarasalar pinlik pislik kesse
Doğarken ve doğmadan
Kes kes börtü bıçak

Aklında tut bıçakçıbaşı
Sıra gelse herkes görse
İkiz bülbül ağza sığsa
Biraz bolda biraz darda
Yiğitsin kes kes bıçak

Hey kırk zurnam kırk okuyucum
Kanaryalar sıralansa
Kukumavlar naralansa
Yaşarken ve ölünce
Kes kes börtü bıçak

Dinle güvercin ağacı
Benim sözüm açıklara
Vakit olsa herkes gelse
Biraz önde biraz geride
Kes kes bıçakçıbaşı

KUŞKARNAVAL

Gittinse var bir kuşkaranlık
Çünkü o çaylak avlanmaya az kaldı
Milyon sana korkularda yiterken
Çünkü sen o ilk dokunuşta
Dudaktan dudağa bir Gülmari

Bir korkudan bir korkuya kuşkoridor
Geçince bir nehri güneşsiz bir yerinden
Yaşamak açık yaraların üstü
Git sen git ben ölürüm
Kentler açık sabahlara kadar

Beni bana bırak ey Gülmari
Çünkü yapışınca derimize o çaylak
Bir kuşkarnaval onu bildim
Çünkü ben ilk ölümümde
Bir milyon bir milyon

BAAL

Kim onlar orda kuşları bitirecekler
Biz ki memnun değildik kendimizden
Ama atlı tramvaylar geçerdi atlardık
Çünkü atlı tramvaylarda serçeler var
Serçeler ♂ küçük kuşlar onlara yalel

Ve de memnun değildik tüfeklerden
Ah tüfeklerle yazları kaçıracaklar
Biraz acımak bize tramvaycıbaşı
Çünkü Baal'de inecekmişçesine
Kuşları korurduk gırtlaklarına kadar

Ne anladık ne anlamadık dönecekmişcesine
Hem bizim yolculuğumuz Baal'de bitti
Kim güçlüdür de kuşları vuracak
Kim vuracak serçeleri ey tüfekçibaşı
Çünkü küçük bir kuş kuşlar onlara yalel

MANGIR

Bir sabah serçeler vursunlar
Sanki bulunur hem bulunmaz
Başlamasa da tüfekler gıjlamaya
Oklar topuzlar iyi bil

Hem bayılmış hem titrek serçeler
Alplik yiğitlik kandırmaca
Vakit yoksa da dilip yutmaya
Ölünüz bütün ağızlara yeter

Dünya sarı mangır mobel serçe
Çıplakları sürerler birerle kolla
Sanki ölünür hem ölünmez
Toyluk torluk aldatmaca

Bir sabah mangırlar saysınlar
Candan et alıp koysalar da önüme
Şorlamaktır dileğim senin yerine
Şoreylemek yarıklarda iyi bil

KUMRULAR

Türkiye'de avlanan gökyüzleri
Ozanlarda tüfek olur mu
Bir kadeh bir şiir
Cahit onun yanında

Kuşları örtünsek biraz
Nasıl olsa o ilk şıngırtıda
Kumrular dağılacaktır
Tek tek yürüyorsanız

Yükseklerden geçsek ey samanyolu
Ozanlarda uçak olur mu
Bir kilim bir şiir
Ziya onun yanında

Haber bize delice poyraz
Nasıl olsa kumrular sağılacaktır
Elbet o kumrular ilk tıngırtıda
Tek tek duruyorsanız

Tek tek üşüyorsanız
Ozanlarda üstlük olur mu
Bir don bir şiir
Muzaffer onun yanında

KÜHEYLAN

Ne toz talaz bir günaydın
Çıkıyorsan bir yokuşu
Biraz bezginlik biraz umut

Ben ne sipahiyim dokun yeleme
Çok cenk oldu Saadparem
Gürzlemeye ölü geldi

Çadırlar içinde kaç ağaç
Sandım özel bir biçimde
Kırıldı bir küheylan

Bugün dün oldu Saadparem
Eller başüstünde
Tutiler hişt dedi

Ey biraz uyku biraz leylak
Kırılınca bir küheylan
Ortasından şırak

YABYAB

Tamtam bu mu haylasana ey ehramlar
Bence öldürdü bizi o Ramses
Bekliyoruz kaç Afrika gelecek
Bu yüzden kangurular dolsa kucağıma
Kara kumlara basıp boz yükseklerde
İlk bağırır son bağıracak Sahra

Bekliyoruz gelecekse kaç zenci
Yazık ellerime bu ne biçim tamtamlar
Kısık bir zil bence bütün Afrika
Cezayir o nasılsa Kâtip Yasin
Bu yüzden bir umut konsa kuşluğuma
İlk uçar son uçacak turgaylar

Benim yakınmam mumyalardan
Senegal o elbet Sedar Sengor
Bekliyoruz varsa bir güleç samyeli
Bu yüzden kumlar üfürse dė gözlerime
Bence kuru muzları karıp yabyab
İlk uyanır son uyanacak Afrika

LEYLEK

Ha var ha var aksak leylek
Çünkü kurşunlar bunlardan biri
Ama sen de o bindiğim düldül
Ölüyorum gül yetiştir

Bildimse bilmedimse
Kaçmak istedim o kalyondu
Hay kırk yelken hay
Ama sen de o korktuğum zebellâ

Yaşadığım dar karnımda
Vay bana vaylar bana
Sen tabipsin boyum kesme
Acı bana topal leylek

Aganta

BİR GAZEL SEVİLERE

Ne der sorsan duvarlar
Kalabalığa karşı bir maske
Üzgünüm üzgünsen karıcığım
Odalarda bir davul solo
Sorsan ne der analar

Bir yağmurluk sıkıntılara karşı
Günler ne der saatler
Vazolarda boy boy hastalıklar
Kasıntılar böbreklerde
Eller ne der ayaklar

Dostlar ne der sevgililer
Bırakıp gitti bütün anılar
Üzgünüm üzgünsün üzgünseniz
Odalarda bir davul solo
Bir gazel sevilere karşı

KOPENHAG

Yaşanamaz mı ölmeden odalarda
Uzun atlamalarla örneğin
Ya da at yarışlarıyla
Uykular uzatılamaz mı

Bir vuruşla hançer sanki
Karşılanamaz mı soluklar
Çift aslanlar gibi parklarda
Düşmeden durulamaz mı

Ölü sanki ölünse şiirlerimiz
Yürünemez mi Kopenhag'a
Sıcak öpücüklerle ya da
Krallar gibi sağ kalınamaz mı

ÖLÜYORUZ SİZ GÜZELLEŞİN

Ölüyoruz ölmekle mezarlarınızı
Süslüyoruz kuru kafalarımızla
Tırtıllar solucanlar arasında
Büzülüp yatıyoruz

Öylelik yer açıyoruz gövdelerinize
Mutluluklarınızı artırıyoruz
Kemiklerimizle çürüyen kanlarımızla
Lahanalarınızı büyütüyoruz

Göbeklerinizi şişiriyoruz öylelik
Gülücüklerinizi çoğaltıyoruz
Bıyıklarınızı suratlarınızı
Ölerek güzelleştiriyoruz

AGANTA

Haydah yolcu yolculuğa
At üstünden uykuları
Aganta burina burinata
Asıl iyice küreklere
Bir ileri üç geri

Sarılır deniz denizciye
Yaslan sen de dalgalara
Dayan bre ha dayan bre ha
Demir al demir at
Bir ileri üç geri

Üç geri bir ileri
Budur sana yol defteri
Güvertede aç - açık
Foşuldat yelkenleri
Bir ileri üç geri

CİNNİSTAN

Yoruldum ozanlar yalvacı
Tepeceksen tep beni
Gördüm ama **C**innistan gördüm
Kaç Güzin kendi dilince
Kemanları saydım bitmez

Kaç kurt kaç kaç kuzu
Gençliğime ihtiyarlığıma yuf
Yuf bütün dirliğime
Kaç avcı avlaklarda
Elli yılı saydım bitmez

Yuf sevgilerime Güzin
Sen saysana kuzularını

Göl Saatleri

GÖL SAATLERİ

Ahular geldi kayık içinde
Şiirlerini okudular merdivenlere bakarak
Çok gümüşlenme oldu
Uzanıp güneşi içti sanki sinekler

Kuğular geldi ederek ikindiyi ilân
İkindi ki akşamdan daha erken
Bulmakçin ülkesini kamışların
Aradı yan ve arka sokakları

Ve birden nilüferler çağırınca geceyi
Yarasalar geldi sabahı sorarak
Siyah çamaşırları su kargalarının
Kurumadan durdu onunçün

Ahmet Haşim Cenyo'daki yerini aldı

Haydar Haydar

HAYDAR HAYDAR

I.

Aman Haydar tabip Haydar
Oldürdün beni
Ne bu leylak birikimi

II.

Benim sözüm tapulu
Ak koyun kara koyun
Nerden girdin usuma

III.

Dur Haydar dur
Sen verdin sözcükleri bana
Sen baksana leylaklarıma

IV.

Bekliyoruz süslü baylar gelecek
Ceplerinde taşbaşkısı bir horhor
Koklamaya süslü sümbül

V.

Ben bağırmasını bilmem
Ateşlemeler sırasında
Keçi kanı içen çoban bana mı

VI.

Gitme koyunlar beni öldürürsün
Yillarca rock - rock
Ben kuru tahtalarda

VII.

Ufak o kadar ufak horhorlar
Varsa bir çılgın leylak
Ben içindeyim

VIII.

Şimdi var o yeniden
Ulaşıma kapalı
Ateş yanmazsa tütün yanmalı

IX.

Çıkıp gelirse sonunda koyunlar
Oturup beklesin odasında
Kara kıyma gözlü bir giyotin

X.

Sen bilirsin Haydar
Doğarken ve ölünce
Ölü kuzu kokusu

XI.

Vurmayın güvercinlere
Uçarken
Vurunca ozanlara vuruyorsunuz

XII.

Benim sözüm içerimden
Bir çekimde 100 bin eyvah
Sevgi sana selâm üstü

XIII.

Tahrirli siyah gözlerin dar boynumda
Biraz dur biraz
Ben güvercinleri sayayım

XIV.

Farımak tüylerimden
Soyunmak
Bugün yarın

XV.

Pehlivanlar sen bana hoş geldin
Bu hoşlukla kızgın yağ dökseler püskülüme
Gönüller durulmaz bazlanmayınca

XVI.

Gökyüzü
Kalsa da çıplak ve külüfak
Bitebilemez güvercinlerin şavkı

XVII.

Benim sözüm şiirli atışma
Selâm olmaz size ozanlardan
Paslı sular azlanmayınca

XVIII.

Kuşlar uçtu ki ben gördüm
Aman Haydar kibar Haydar
Ozan yanmazsa hezen yanmalı

XIX.

Gel fırla yanıma
Gün akşam oldu güvercinim
Bu akşamla siyah kar yaysınlar külüme

XX.

Kaç Haydar aklın sıra
Çok şükür sonunda öldüm
Pehlivanlarla artık elele

XXI.

Kalk Haydar gidelim
Kapat pencerelerini
Karanfillere karşı

XXII.

Vurunca vur gökyüzüne
Saçılsın kırlangıçlar
Buna dolu derler yağmur ne

XXIII.

Ne demelere dikildin kapıma
Ben çoktandır öldüm sus
Bilsen kaşların karadır

XXIV.

Ölür mü şahinler şahinlerle
Yaklaş gıdıgıdım
Benden başka ölen olmaz

XXV.

Ben yeşil tavus büktüm
Sana derim uçan Haydar
Arap çorap atlar orda mı

XXVI.

Güvercinim sen oyna
Ah bu benim Türkçemdir
Senin yaşın on benim yaşım yüz bin

XXVII.

Çıkma Tanrı yolundan
Aman Haydar leylek Haydar
Verdiğine ver vurduğuna vur

XXVIII.

O sokak benim padişahımdır
Kaftan giyip ballanmaya
Benim ayaklarım sana da yeter

XXIX.

Sen demek kuşları gördün güzel
Trenleri gördün tren
Sen uçurtmalarla uçmadın mı Haydar

XXX.

Bir durak börtü böcek
Çıplanmış tarlalarda
Hişt hişt Sait Faik

XXXI.

Bütün şiirlerden kovuldum
Uzayıp sokakların dışına
Köpeklerle teke tek

XXXII.

İşit Haydar işit
Kuzular kuzu gibi
Kesildi kesilecek

XXXIII.

Cıncıklı kolların ne yapsa iyi
Kaçır beni
Kurabiye kuşu

XXXIV.

Gökyüzü neşeli mangır
Burma bıyık burma gönül
Sokağını yalısını at gelsin

XXXV.

Ünün bütün dünyayı tuttu
Haydar kara Haydar
Merdivenlerin boğazımda

XXXVI.

Efil efil camlarda yürüsem
Onlar benim son çağımdır
Çünkü dün bitirdim pehlivanları

XXXVII.

Ne çıktın benim karşıma
Senin yaşın gücücek
Ben kukumavken uzun idim

XXXVIII.

Tutmak istedim o benim narımdı
Ben ki akasyaları vurdum
Açık tabaṇcalarla

XXX IX.

Bilseydim ben böyle
Yazık oldu bir madampol
Önlar ki ak boz atlara bindi

XI.

Bana doğru ilerle ey Solukyüz
Beyaz bir lâle üstünde
Hayvan resimleri filan

XLI.

Usanmak o son gençliğimdir
Ne ay aydınlık bir kuzgun
Git Tanrı'nı seversen

XLII.

Yuf yaşasam yuf yaşamasam
Trafik kurallarına uygun
Burası gelir gider lâleler

XLIII.

Benim sözüm koyaklanmıştır
Aman Haydar pinpon Haydar
O uykuyu bana uyuttular

Kikirikname

(1955 — 1960)

Kikirikname

KİKİRİKNAME

Sizinkisi de gülmek mi a teresler
Gülünce şöyle bir sunturlu gülmeli
Bir iki üç dişleri göstermeli
Sırıtmalı değil zangır zangır gülmeli

Yakaları kolalatmalı bir iki üç
Bir iki üç başları doğrultmalı
Boşuna değil bu öğütler inanın
Gülünce sabah akşam gülmeli

Ceketleri kavuşturmalı bir iki üç
Köşelerde değil ortalarda gülmeli
Düğmeleri parlatmalı zamanında
Gülünce şapkalarla gülmeli

Bir iki üç sayıyla bükülmeli
Sırayla değil hep birden gülmeli
İşin bütün inceliği burda a teresler
Gülünce dişleri göstermeli

DÖRT ARTI BİR

Behey sersemler salaklar
Üçgen üçgen duruşalım
İki artı bir
Altı eksi üç
Bakıp bakıp gülüşelim

Hırtlar hırbolar bu yana
Akıllılar kazana
Parklarda şiir düzene
Varıp küfür döşenelim

Üç artı bir
Yedi eksi üç
Dörtgen dörtgen sevişelim
Hey angutlar ablavutlar
Kalkıp kalkıp öpüşelim

Dikeye arpa koyanlar
Bıçakla üzüm soyanlar
Behey milyarları sayanlar
Gezip gezip anlaşalım

Dört artı bir
Sekiz eksi üç
Durup durup koklaşalım
Hey bönler hey şapşallar
Beşgen beşgen sarışalım

KASAP OYUNU

Kazanda pişen de ne
Kasabın düldülü mü
Gelin bakalım yahu
Kazanda pişen de ne

Ya kepçeyi tutan kim
Kasabın karısı mı
Ya kepçeyi tutan kim

Ya kasabın kızı
Ya kasabın çırağı
Gelin bakalım yahu
Düldülün üstünde mi

Ya ateşi üfleyen kim
Kasabın baldızı mı
Ya ateşi üfleyen kim

Ya kazanı taşıran ne
Baldızın küpesi mi
Gelin görelim yahu
Kazanı taşıran da ne

Ya kazanı deviren kim
Kasabın kedisi mi
Ya kazanı deviren kim

Ya kasabın gözleri
Ya kasabın elleri
Gelin bakalım yahu
Kazanın içinde mi

KAŞIK HAVASI

Size bir türkü çağırırım Sulukule işi
Ama siz de lütfen tempo tutun
Kaşık şakırdatın el çırpın
Ben türküyü yayarken siz hey hey çağırın

Siz dümbelek çalın ben ortada dönerim
Pencereye atlar masaya çıkarım
Ama ben zıp zıp zıplarken
Siz de lütfen göz süzün

Lâfı mı olur Şamram Hanımın
Size oyun üstüne oyun döktürürüm
Gerdan kırarım dudak büzerim
Ama siz de lütfen göğüs titretin

Hah şöyle siz de bacak değiştirin
Eteğinizi dalgalandırın çorabınızı çekin
Soytarılıktan soytarılığa geçerken ben
Siz de kısraklar gibi tepinin

Fırlayın sahneye sonunda siz de
Siz de döküldükçe dökülün
Ben zurna çalarken
Sizde lütfen göbek üstüne göbek atın

Alleben

ALLEBEN

Yürüyün haydin delikanlılar
Yürüyün Alleben'e gidelim
Türkü çağıralım lorke oynıyalım
Haydin Alleben'e gidelim

Kaynanalar isterse evde otursun
Kızlar fındıkçılar bayan doktorlar koşsun
Pinponlar kalantorlar yerinde dursun
Öğretmenler öğrenciler uçsun
Çapkınlar işsizler şairler
Kalkın Alleben'e gidelim

Dullar en açık entarilerini giysin
Köşkerler pabuçlarını gıcırdatsın
Züppeler burunlarını parlatsın
Kötürümler ayaklansın ayaklansın
Hastalar sakatlar uyuzlar
Yürüyün Alleben'e gidelim

Şişmanlar kızarsa kızsın
Cılızlar sıkma belliler seyirtsin
İsterse mahalle bekçisi de katılsın
Esmerler hele esmerler
Gelsin gelsin
Sağdıçlar dünürler baldızlar
Haydin Alleben'e gidelim

Berberler bir yandan darbuka çalsın
Bir yandan kâhkeciler simitlerini uçursun
Bekârlar lâhmacun yesin yesin
Akşam oluyor kaygısızlar
Antepliler Kilisliler Niziplıler
Kalkın Alleben'e gidelim

EMİRGÂN

Hepiniz Emirgân'a koşacaksınız
Eylülde veya Ekimde
Kurulup semaverlerin karşısına
Çay üstüne çay demleyeceksiniz

Iş miş unutulacak geride
Kendi eviniz gibi yayılacaksınız
Akşamlara dek çınar altında
Mısır da mısır yiyeceksiniz

Yok hiç yolu yok baylar
Topunuz hiç yolu yok baylar
Topunuz gülecek bağıracaksınız
Oturacak kalkacak
Nargile tokurdatacaksınız

ŞİLE

O kadar uzanacaksınız ki Alemdağ'dan
Şile'ye düşeceksiniz

Bakacaksınız ki Cenevizler
Gerineceksiniz ki gök gök
Taş taş güleceksiniz

Bir yalnızlığınızı yoklayacaksınız Ayazma
Bir akıncılığınızı yoklayacaksınız Kumbaba
Kayaları dost bileceksiniz

Affedersiniz bayanlar ürpereceksiniz
Aşklarınız olacak midyelerin katında
Lüferlerle öpüşeceksiniz

O kadar yüzeceksiniz ki yüzmenizden
Karadeniz genişleyecek

İSTİKLÂL CADDESİ

Caddelerden Istiklâl Caddesi
Havuzdur da havuzdur
Kadınlar da ördekleri
Dolaşır şıpıdak şıpıdak

İstiklâl Caddesinde dükkânlar
İki yandadır da iki yandadır
Vitrinlernen incik boncuk
Şıkırdaktır da şıkırdaktır

Istiklâl Caddesi dediğin
Antep kilimine benzer
Beyazlar yeşiller karalar
Fırıldaktır da fırıldaktır

Istiklâl Caddesinde dullar
Cımbızlarıyla dolaşır
Baldırnan eksik eteknen
Kıkırdaktır da kıkırdaktır

Akşamları Istiklâl Caddesinde
Çiçekler kokulanır da kokulanır
Karanfillernen afişler
Fıkırdaktır da fıkırdaktır

Caddelerden Istiklâl Caddesi
Uzundur da uzundur
Istiklâl Caddesinde bekârlar
Dolaşır şıpıdak şıpıdak

APOLLINAIRE

Bana Paris'ten haber geldi
Dostlardan biri orada yerleşmiş
Bütün gün bir meyhanede
Picasso'la içiyormuş

On altısında bir midinet
Oynaşıymış şimdiden
Kızcağızla her akşam
Metroda öpüşüyormuş

Zannımca abayı da yakmış
Jacqueline François'ya
Bir şarkı duymuyor mu
Hüngür hüngür ağlıyormuş

Gelen habere bakılırsa
Dostum serseriliğe de başlamış
Ne derler ona Pigal'de
Boyuna bıçaklanıyormuş

Ben de Paris'te olsam bıçaklanırdım
Şaşırırdım yürüyüşümü
Mirabeau Köprüsünü Apollinaire'in
Etoile meydanında sanırdım

Koltukname

MİLYON MİLYON

Sağduyunuz yargıçlık etsin bu işe
Ev ne apartman ne
Benim saray saray ovalarım var
Bayırlarım döleklerim
Top top ağaçlarım var
Duyduk duymadık demeyin
Han ne hamam ne
Benim milyon milyon kurnalarım var
Köşk ne dükkân ne

Duyduk duymadık demeyin
Ceket ne pantalon ne
Benim delik delik donlarım var
Kollarım ayaklarım
Tin tin çarıklarım var
Gelin siz de arka çıkın
Şapka ne palto ne
Benim püfür püfür mintanlarım var
Atkı ne kıravat ne

Sağduyunuz yargıçlık etsin bu işe
Tiyatro ne sinema ne
Benim milyon milyon oyuncularım var
Hoylularım Ayvazlarım
Çil çil keleşlerim var
Gülmeyin şaşırmayın
Vals ne tango ne
Benim çeşit çeşit halaylarım var
Mambo ne fokstrot ne

Milyon milyon bana bakın
Dost ne dostluk ne
Benim bölük bölük cönklerim var
Sazlarım darbukalarım
Raf raf insancıklarım var
Gelin siz de arka çıkın
Kız ne kadın ne
Benim milyon milyon şiirlerim var
Genç ne gençlik ne

UÇ BACAĞIM UÇ

Havalan kolum havalan
Asansörlere sarıl
Damlara çık
Bacaları apartmanları kucakla

Kalk burnum kalk
Caddeleri kokla
Kaldırımlarla dost ol
Merdivenlerle duvarlarla oynaş

Limanların üstünden geç
Vapurların önünde eğil
Gözüm kulağım
Okyanuslarda sürüklen

Koş dilim koş
Trenleri yala
Karları dikenleri tat
Telgraf direklerine dokun

Elim kalk
Parmaklarım kalk
Tut inekleri memelerinden
Buğdayları ayvaları devşir

Kaç göbeğim kaç
Sokul ormanlara
Nehirlerde yıkan
Fillerin yanında uyu

Ağzım koş
Koş kutuplara
Dünyalarca buz yut
Dünyalarca tuz iç

Uç bacağım uç
Roketlere takıl
Kaydırak at yıldızlara
Ayla güneşle paslaş

Saçım git kaşım git
Kavak yellerine karış
Daracık evinden
Aklım fırla

KOLTUKNAME

Kalkın hasırlardan bre
Gelin koltuklara kurulun
Bre çıplaklar bre yoksullar
Buyurun koltuklara buyurun

Sandıkları itin öte
Çuvalları savurun
Bre âdembabalar âdembabalar
Koltuklara buyurun

Yaklaşın yaklaşın bitliler
Yuvarlanmayın damlarda
Atın kilimleri üstünüzden
Koşun koltuklara koşun

Minderleri fırlatın
Uçurun sedirleri
Bre uyuzlar bre keller
Koltuklara üşüşün

Çıplaklar çıplaklar breh
Utanmayın halinizden
Donmuş gömlekmiş
Gelin koltuklara kurulun

Bre hırsızlar bre çingenler
Çul üstüne çul giyenler
Bre çöplüklerde büyüyenler
Buyurun koltuklara buyurun

BİLDİRİ

İnanın sözüme şairler
Üçer beşer söneceğiz
Yirmi ikiye varmadan
Rüştü gibi öleceğiz

Budur size doğru haber
Sapır sapır düşeceğiz
Bütün aptallar duracak
Biz gideceğiz

Ya tıkanacağız sofrada
Ya merdivende kalacağız
Kırk yedide Sait gibi
Topraklara gireceğiz

Kimse bakmıyacak suratımıza
Gün güne azalacağız
Üç beş şiir yazmadan
Ortadan silineceğiz

Benden size bu kadarı
Öleceğiz şairler öleceğiz
Orhan Veli gibi sokakta
Düşüp tükeneceğiz

Ases

(1955 — 1960)

Ases

SEVDALI ASES

Kaç defa İstanbul oldunuz siz adamakıllı
Sevdalardan gidip geldiniz ne vakit
Yalnızsanız yalnızlığınızda kalın amanın
Kaç defa Ases oldunuz siz sabahlardan

Ne vakit köprülerden geçtiniz siz amanın
Kaç defa yanıp söndünüz gençliklerden
Bitkinseniz bitkinliğinizde kalın tastamam
Kaç defa esmer oldunuz siz ikindilerden

Sizin saçlarınız elleriniz kaç Ases
Âşıksanız âşıklığınızda kalın amanın
Siz ne vakit uzunsunuz adamakıllı
Kaç defa Istanbul oldunuz siz akşamlardan

ÇIPLAK ASES

Yıkanmalı yıkanmak kromlarda
Sokulmak az daha çıplaklara doğru
Giyinmeler o kadar rahat değil ki
Çıkarmalı camları lâmbalardan
Soyunmak az daha alevlere doğru

Yüzmeli yüzmek kandillerle
Sarılmak az daha ateşlere doğru
Yanmalar o kadar derin değil ki
Uçmak kromlara kromlardan
Sıçramak az daha sıcaklara doğru

Öpüşmeli öpüşmek Asesleyin
İtişmek az daha lâvlara doğru
Gülmeler öyle bir sinyal ki
Yıkanmalı yıkanmak kromlarda
Yaklaşmak az daha ışıklara doğru

ATLI ASES

Kilimlerle senin sofalarla var yürüyüşün
Geldik şimdi bu saçların ki çözdüm ve çözmedim
Kuşluk yürüyüşün senin gerinmelerle ikindi yürüyüşün
İnceciksin terliklerle uzunsun ya da gözlerle

Öyle yürüyüşün ki inmiş atlardan ya Erzurum'dan
Aşkın ardınca oldular ki anlayın işte artık
Her Izmir'de Kordon boyuyla senin şıkırtıların
Geldik şimdi bu ellerin ki tuttum ve tutmadım

Böyleleyin yürüyüş kilerlerde sayılmış değil
Badem yürüyüşün kavunlarla Kırkağaç yürüyüşün
Çıplaksın yürüyüşünle kaşlarla esmersin ya da
Geldik şimdi bu ayakların ki öptüm ve öpmedim

Taylar gibi yürüyüşün senin Konya düzü gibi
Geldik şimdi bu atlar ki yıkıldım bittim
Ekmelerle birikmiş değil bolluk böyleleyin
Rüzgârlarla senin buğdaylarla var yürüyüşün

PİYANOLU ASES

Ben piyano çalıyorum sen orada kaç yıl
Saçlarını at seni sevmeyi değiştiriyor çünkü
Ellerini at gözlerini at dudaklarını at yoksa
Ben seni okşuyorum senin esmerliğinle yoksa

Senin gökyüzün benim gökyüzümden piyanolu
Kirpiklerini at gözlerini öpüyorum çünkü
Kaşlarını at ağzını at kulaklarını at
Ben seni okşuyorum senin esmerliğinle yoksa

Ben senin dişlerinle gülüyorum daha ne
Senin yıldızların her gece Beethoven'li
Piyanoyu al seni düşünmeyi tutuyor çünkü
Ben seni sevdalıyorum sen orada kaç yıl

Pakistan

PAKİSTAN

Çıt çıt çıt Güzin demek buzlu viski
Siz bilmiyorsanız ben biliyorum
Ben içki seviyorum
Güzin'i de seviyorum sıcak olursa
Haziran olursa bütün esmerleri topluyorum
Ama nerden şimdi aklıma geldi
Güzin varken Haziran

Akşam olursa Güzin'leri selâmlıyorum
100 bin Güzin bir o kadar da dudak işte
300 dudak iyi kötü eğilip öpüyorum
Ben çiçekleri esmerlere boyuyorum
Üsküdar'ı da boyuyorum kalabalık olursa
Ama nerden şimdi aklıma geldi
Güzin varken Üsküdar

Çıt çıt çıt bütün esmerleri ben övüyorum
Güzin'i de övüyorum esmer olursa
Güzin demek düğün dernek
Siz inanmıyorsanız ben inanıyorum
Ben Pakistan'ı seviyorum
Ama nerden şimdi aklıma geldi
Güzin varken Pakistan

EV - KADIN - MODA

Sizin ölmenize daha çok var
Odalarınızı toplayın rica ederim
Bilin ki yaşamak da bir çaba ister
Kirpiklerinizi avkalayın sodalı suyla
İç çamaşırlarınızı ütüleyin sabah akşam

Rica ederim somurtmaya kalkmayın
Patlıcan kızartırken bile gülün
Çarşıya çıkın sinemaya girin
Koşun yüzün birdirbir oynayın
Göğüslerinizi genişletin çekinmeden

Sizin ölmenize daha çok var
Ot böcekleri toplayın gelen misafirlere
Saçlarınızı Temmuz aydınlığıyla tarayın
Ha babam çene çalın lâf yetiştirin
Dedikodu yapın çamların altında

Daha çok erken gitmeyin rica ederim
Susuz rakı için bardak bardak
Utanmayın çoraplarınızı sıyırın
Ayaklarınızı daldırın vişne reçeline
Boyuna konuşun ölmeyin rica ederim

İSKAMBİL

Siz bu akşam erkenden yatacaksınız
Sarışın bir denizle güreşeceksiniz uykunuzda
Çok değişik düşler göreceksiniz uyanmıyacaksınız
Siz beni sevmiyorsunuz Bayan Güzin

Siz bu akşam bir koridora dikileceksiniz
Geçenleri durduracaksınız kollarınızla
Sizin bir kalbiniz var iskambil döşeli
Sinek yedilisiyle bütün kâğıtları açtıracaksınız

Gerçek konuşuyorum bu akşam
size bir vapur yanaşacak
İncecik yolcularını çıkaracak omuzlarınıza
Bütün rüzgârları odanızda bulacaksınız
Siz üç süreye kadar evleniyorsunuz

Size korkulu düşler görünüyor Bayan Güzin
Yeşilli mavili uçaklar havalanacak avucunuzdan
Çok renkli aslanağızlarıyla yuvarlanacaksınız kırlarda
Siz bu akşam her işi bırakıp yatmıya bakın

HALAY

Dört davul gördünüzse birine vurun
Bir esmere vurun klik - klak
Klik - klak dört esmer buldunuzsa
Yollarda halay kurun
Dört davul gördünüzse birine vurun

Dört zurna buldunuzsa üçünü alın
Üç esmeri alın klik - klak
Klik - klak dört esmer sevdinizse
Koşup ayaklarından tutun
Dört davul gördünüzse birine vurun

Dört halay gördünüzse birine koşun
Bir davula koşun klik - klak
Klik - klak üç zurna aldınızsa
Halayın başında durun
Dört esmer sevdinizse birine vurun

Yahyaname

CIRCIR BÖCEĞİ

Hadi koltukcuğum
Gel çık ortaya
Çık da hadi hadi
Uzanalım bostanlara doğru

Hadi incecik masacığım
Davran yerinden
Kimsecikler bilmeden
Dağ yolunda gezinelim

Sobacığım hadi be
Bırak düşünü
Kışa rüzgâra inat
Kırlara açılalım

Uyumayalım sabahlara dek
Cırcır böceğini bekleyelim
Hadi yorgancığım hadi döşekciğim
Hadi aslanlarım hadi

KÖR MELÂHAT

Bin defa bayılıp ayılan günde
Melâhat'a n'aptınız n'aptınız
Ana tarafından Usküdarlı
Giyimiyle açık saçık
Melâhat'a n'aptınız n'aptınız

Döğüşünce Hind horozu
Van kedisi bıyıklariyle
Doğum yeri mezarlık
Tadını kaçıran işin gülmesiyle
Melâhat'a n'aptınız n'aptınız

Medenî hali üç defa boşanmış
Körlüğünden açan zırt zırt
Onikililerden bıçak çekmesiyle
Votka içen rakı üstüne
Melâhat'a n'aptınız n'aptınız

Kaşınmasiyle pireli
Karagümrüklü küfürleriyle
İşi erkekleri incelemek
Kızınca takma gözünü fırlatan
Melâhat'a n'aptınız n'aptınız

Çıplaklığını elleten meyhanelerde
Kalkıp gitmesiyle öfkeli
Yaşı Balkan Savaşından bir anı
Baba tarafından veremli
Melâhat'a n'aptınız n'aptınız

COĞRAFYA DERSİ

Bugünkü dersimiz coğrafyadır
Korkmadan yaklaşın erkeklere
Işte Bolu ormanları şu karşısı
Aşk gezisine çıkın sabah sabah
Çekinmeyin dersimiz coğrafyadır

Bakın burası Asya dedikleri yer
Beyoğlu Caddesi Hong - Kong'da burası da
Aman yavaş olun Çinlilere basmayın
Doldurun çantanıza en sarılarını
Unutmayın dersimiz coğrafyadır

Anlamıştım böyle olacağını ben
Kalküta fillerini ezdiniz işte
Durun Himalâya'ya tırmanın bari
Elbiselerinizi çıkarın Tibet yaylasında
Sıkılmayın dersimiz coğrafyadır

Siz dersi dinlemiyen bayan
Bakın bunlar da Afrika sultanları
Dört mevsim yorulmadan ananas yiyen
Habeş oğlanlarını sevin ama siz isterseniz
Utanmayın dersimiz coğrafyadır

Alp dağları işte bunlar da
Görmüyoruz demeyin erkeklerden
Aşağı inerseniz Venedik kontları
Uyuyun Roma sokaklarında öğle üstü
Unutmayın dersimiz coğrafyadır

Bakın burası da Paris denizi
Brigitte Bardot kraliçesinin elinde
Daha yukarda İngiliz Ulusal Bankası
Yürütün isterlinleri sırası gelmişken
Korkmayın dersimiz coğrafyadır

Bugünlük bu kadar bir başka derste
Amerikayı görürüz Gary Cooper'le
Ama sarılın kocalarınıza siz şimdiden
Kocalarınız da aldırmaz sanırım buna
Unutmayın dersimiz coğrafyadır

YILGINLAR
YILMAYAN KRALİÇELER

Aşka inanmıyor gençler şimdilerde
Tutkuları beden eğitimini aşmıyor
Gözyaşları kullanılmıyor bu bir
Yeminler onlar tutulmuyor

Erkeklerin gönülleri bezgin bu iki
Kızlar dön bak kaçırılmıyor
Kadınlar bile yılgın hoyrat
Güller onlar kurutulmuyor

Başlar uçurulmuyor bu üç
Âşıklar uzan bak sürülmüyor
İsteksiz şaşkın bu gençlik
Zehirler onlar içilmiyor

Türküler yakılmıyor bu dört
Bağlamalar eğil bak çalınmıyor
Bağırtılı çıplak bir kuşak salonlarda
Şiirler onlar umursanmıyor

SUNU

Bugünlerde bir kraliçeler var halden anlayan
Koşuyorsa bir onlar yardıma koşuyor
Teşekkür onlara koyun başlı krallara
Aşkın adını çünkü az da olsa
Krallar kraliçeler kurtarıyor

YAHYANAME

Tanışmak var sonunda Yahyalarla
Rakı şişelerinin üstünde gazel çekmek
Uzatmak ayaklarını masaya doğru
Yaşamak ölmeden uzun atlamalarla

Hangi mezeye dokunursan dokun Yahyalı
Perende atmak bıçaklarla çatallarla
Koşmak var onbin metre tabaklarda
Gülmelerle geceye abanmak var

Kırk kadın sofrada çoğu İngilizceli
Zıplamak Yahyalarla gramofonda
Ulaşmak üç adımda gökyüzüne

Yahyalarda var sarılmak yeni sevdalara
Atlamak 400 engellide yalnızlıklardan
Rüya görmek nanelerle Latinceli
Bir kadın Kilis'li otuz dokuzu Yahyalarla

Hacivatın Karısı

(1947 — 1954)

Hacivatın Karısı

HACİVATIN KARISI

HACİVAT'ın karısı
İncecikten yeldirmeli
Göz kaş oynatmalı
Gerdan kırmalı
Belden sarmalı

Gülmeli güldürmeli

Rakı süzmeli
Aşık üzmeli
Şiir düzmeli

HACİVAT'ın karısı
Beyoğlu'nda gezmeli

HACİVATIN EVİ

HACİVAT'ın evi
Köşede ufaraktan
Bir tüfek atımı duraktan
Kapı pencere elekten
Döşemeler zemberekten
Dökülmekten
Sökülmekten
İncelmiş süprülmekten

HACİVAT İLE KAMER HANIM

Gecenin ortasında **KAMER** HANIM
Uykulardan uyku beğeniyor
Dönmüş arkasını bütün düşüncelere
Yatıyor

HACİVAT ise bir minderceğizde
Yastıklar yastıklarla boğuşuyor
Yesarî Zade'nin şarkısındaki gibi
Ömrüm seni sevmekle nihayet bulacaktır diyor

Ömrüm seni sevmekle nihayet bulacaktır diyor
HACİVAT ateşler içinde
Ama pirelerine karşı memleketin
KAMER HANIM horluyor

KAMER HANIM

Gün gelecek KAMER HANIM
Gençliğini düşünecek
Hafifçe daralacak kalbi
Mutfağa doğru gidecek

Yumurtayı çırparken kâsede
Durup saçlarını çözecek
Şurup kaynayacak bir kenarda
Hatıralar üşüşecek

Ve yayıldıkça mutfağa pasta kokusu
O da endamını gerecek
Bir tabak alacak raftan
HACİVAT beni sevmişti sahi deyecek

Gün gelecek KAMER HANIM
Boyuna pasta pişirecek

KAMER HANIMIN BİR ÜZÜNTÜSÜ

Ola ki bir gün size
KAMER HANIM der ki ihtiyarladım ben
Çocuklarım oldu
Bir başka erkekten

Kaynar aynı gün patates
Mutfaktaki tencerede fıkır fıkır
Yumurcaklar basar yaygarayı
İç odadan

O gün üzmeyin KAMER HANIM'ı siz
Yokcanım daha neler deyin
İnanmazsa bakarsa yüzünüze
HACİVAT da ihtiyarlamıştır ya diye ilâve edin

HACİVAT

Ne yapar çileli HACİVAT şimdi mezarda
Dayak mı yer gene KARAGÖZ'den o yerde
Yoksa çay mı pişirir pilâv ya zerde
Ne yapar çileli HACİVAT şimdi mezarda

Büyük hayalleri yoktu zaten hayatta
Bozuk düzen bir ev üstelik Balat'ta
Şaşırmağa kalkmamıştır bu yüzden Arâfat'ta
Dedim ya tokgözlüydü zaten hayatta

Kaldıysa tuhaflığı kalmıştır perdede
Çektiklerine gülünüyor hâlâ memlekette
Zekâsı ki dolaşırdı üç beş dilde
Ne yapar çileli HACIVAT şimdi mezarda

KAHVE

İçilmez mi ki yemek üstüne de şöyle bir kahve
Az şekerli çok kaynamış veya sade
Konuşulsun fiskos edilsin
Sürülsün bir yandan da havagazına cezve
Hayal vericidir gönül açıcıdır
Isınmış suda höpürdedikçe telve
Kalmaz bu fokurdamayla köpük kalmaz ama
Başka olur HACIVAT'a başka lezzet verir
Sonunda KAMER HANIM'ın eliyle uzatılan kahve

Güzin ve Erkekler

GÜZİN'İN GENÇLİK YILLARI

Ben Güzin'i düşünürken
Güzin'in de düşündükleri vardı
İnce inceydi parmakları
Minnacık bir yüzü vardı

Güzin'in aklında
Atlar arabalar
Daha başka erkekler
Başka hayatlar vardı

Güzin'in kedileri vardı
Benim gibi okşanmak isteyen
Ama sevdanın adı geçsin
Güzin kaşlarını çatardı

Güzin masalların da Güzin'i
Şehzadeler Güzin'in de şehzadeleri
Bir büyük defter tutar
Güzin'in hayalleri

Ben odada otururken
Güzin'in de oturduğu odalar vardı
Kendisine ait bir yatağı
Kendi uykuları vardı

GÜZİN'İN SONRAKİ YILLARI

Koltuğuna gömülür de Güzin
Derdi ki ihtiyarlıktır önüm
Beni yalnız bırakacaklar ah
Yakında bütün aşıklarım

Kızım sen bilmezsin
Dillere destandım ben eskiden
Benim gönlümü saran çılgınlıklardı
Erkeklerin gönlünü saran ben

Abdülhâk Hâmid'i vardı ya Fatmanımın
Benim de vardı Salâh Birsel'im
Ince olur zeki olur ya her kadın gençliğinde
Ben de beyazdım uyanıktım güzelim

Ah ah ben evvelleri
Dağda büyümüş fidan gibiydim
Bir rüzgâr esmiye görsün
Tomurcuklanır çiçeklenirdim

Ama şimdi şu koltukta
Bir isteksizliktir bitiren içimi
Saçlarımı şöyle kaldırıyorum ya
Kaldırmasam da olur hani

Nasıl değişti erkeklerin hâli
Anlayamadım kızım
Artık Salâh Birsel bile geçmez
Penceremden sanırım

ÖLÜMDEN ÖNCE

Şimdi ben bu yatakta ölüyorum ya
Bir başka yatakta da ölüyordur Salâh Birsel
Bütün hayatımda kovalamıştı beni
Bu kez de ardımı bırakmaz elbet

Aklımda sıralıyorum da olup bitenleri
Uzülüyorum şu ara
Kimse yapmamıştır bir başkasına
Benim ona yaptıklarımı ah

Deli gibi kapılırdım öteki erkeklere ben
Salâh Birsel'e ise dudak bükerdim
O şiir düzerdi benim için
Ben gülüp geçerdim

Ama ölüm uzanıyor ya döşeğime şimdi benim
Onun da döşeğine ölüm uzanıyordur diyorum
Neden sonra neden sonra vallah
Onu özlüyorum

Bensiz yıllarını sözgelişi
Hatırlıyorum içim burkularak
O çekingen hâllerini
Titremeden anamıyorum

Ah şu anda şu anda
Duramıyorum yerimde
Salâh Birsel'i düşünüyor da
Ölemiyorum

GÜZİNCİK

Yaşamak diyordu Güzincik
Bir anı bir anı ancak
Dostlar da anı
Saksı
Misafir Odası

Su içsen
O da anı olur
Koltuk oturunca anıdır
Tütün yakılınca

Dünyamız
Dünyamız da anı tilkicik
Kaçan geyik tosbağa gelincik

Türkiye Şarkısı

Sen boy atan çocuklarda
Kemiksin etsin
Akılsın hürriyetsin vicdanda
Kuvvetsin
Sen boy atan çocuklarda

Sen Ankaradasın Istanbuldasın Izmirdesin
Kan olup damarda yürüyensin
Sen 20 milyon Türkle bir solukta
Kurtuluş Savaşı verensin
Sen Ankaradasın Istanbuldasın Izmirdesin

Sen zaferini gösterdiği Mustafa Kemal'in
Hatırası nesilden nesle büyüyen
En gencinde en ihtiyarında
Yer eden
Sen zaferini gösterdiği Mustafa Kemal'in

GÜNEŞ ve KERTENKELE

Bir yorgunluktur kimi zaman güneş
Belleği bunaltır yer yer sıcaklıklar
Tozlara bürünür de doğa denen leş
Bıkkınlık alabildiğine bıkkınlık başlar
Bir yorgunluktur kimi zaman güneş

Bağırmanın çırpınmanın sonunda gene bu
Bir güneş ki eskitir her an bizi
Yüzyıllar ağırlığınca bir uyku
Kemirir ve uyuşturur düşüncemizi
Bağırmanın çırpınmanın sonunda gene bu

Genç kızlar ateşli dullar uyuyamıyanlar
Darmadağın görürler ışıkta eşyayı
Hele kisbet içindeki erkekler o pehlivanlar
Güneş ve ter sanırlar bu dünyayı
Genç kızlar ateşli dullar uyuyamıyanlar

Güneşe değmekle kasılır hele hayvan yüzleri
Bukalemunlar timsahlar ve bütün yılanlar
Ya burun buruşur yüzde ya bedende deri
Yürüyün ey kertenkeleler bir serinliğe kadar
Güneşe değmekle kasılır hele hayvan yüzleri

Ey kertenkele bir gölgeliğe doğru atıl ve yürü
Kırışır senin de yüreğindeki hız bir gün
Bir gün ne güneş kalır aklında ne yanında sürü
Sen aydınlık içinde şaşkın ve ölgün
Ey kertenkele bir gölgeliğe doğru atıl ve yürü

Davul-Zurna

PENCEREDE KADINLAR

İlkin bir sarışın açtı pencereyi
Sonra bir hallicesi bir dillicesi
Daha sonra güldü kaçtı
Kadınların en incesi
Derken sıra esmere geldi
Bir etlicesi bir sütlücesi

MEYDANDAN GEÇEN KIZLAR

Beşi onu bir gelirdi kızların
Vücutlar dimdik saçlar darmadağın
Dağılmasını beklemezlerdi kalabalığın
Allık pudra düzgün hem de bir yığın
Beşi onu bir gelirdi kızların

Ayrı bir tavırla geçerlerdi önünden karpuzların
Koşarak durarak gülerek
Kimi zaman atak kimi zaman ürkek
Akıllarında tek düşünce erkek
Beşi onu bir gelirdi kızların

Onlar aşığıydı delicesine sazların
Düşmezdi dillerinden hiç Bimen Şen merhum
Öylesine çalım öylesine kurum
Ağızlarında horoz şekeri ve lâtilokum
Beşi onu bir gelirdi kızların

DAVUL — ZURNA

Ah iç gıcıklayıcıdır sabahları yâlel
Bir nağme uzanır davuldan Sepetçioğluna
Izmirlilerden üç akıllı iskemle atmış Kordona
Zurna çalıyor kahve önünde zurna
Çocuklar ayak uydurmağa savaşıyor oyuna
Helhel takmış kadının biri de koluna
Oyunla kadınla öyle pırıl pırıl ki helhel
Ah iç gıcıklayıcıdır sabahları yâlel

SALÂH BİRSEL'İN SON MACERALARI

Halbuki şu şiir göründüğünden de kısadır
Masanın üstünden sarkan göz kızındır
Puselik makamında bir nağme sazındır
Salâh Birsel ofeder besbelli mahzundur
Bir yol iki kalp arasında uzundur
Halbuki şu şiir göründüğünden de kısadır

Halbuki aşıkları ağlamaklı kılan tasadır
Kız pencerede oğlan pencereden uzaktır
Bir lâf atsın hani yok mu yasaktır
Al götür beni yârin dudağına deyen bardaktır
Bu durum iflâh etmez gayri muhakkaktır
Halbuki odayı dolaşılmaz hâle koyan maşadır

Okşamalar

KIZ OKŞAMASI

Tozkoparan kızları
Tazeleri taponları
Göz kırpar amanları
Yanında hem mamanları
Ayartır bütün oğlanları
Kelleri pinponları
Tozkoparan kızları

Tozkoparan kızları
Esterleri Suzanları
Rozaları Maryanları

KÖPEK OKŞAMASI

Giderayak finoları havlattım
Çok çok havlattım
Döndüm tazıları azdırdım
Çomarları azdırdım
Buldokları tek tek
Mastıları hep birden havlattım

Gittim pusu zağarlarını
Geldim salon köpeklerini hırlattım

MERCİMEK OKŞAMASI

Biz biziz
Biz siz değiliz
Dağdan inip düzlüğe varılan yerde
Kuru fasulyeyi kovarız

Biz bize benzeriz
Çiftlik işlerini biz
Çiftçiden iyi biliriz

Biz Mercimek irileriyiz

SÜPÜRGE OKŞAMASI

Süpürge otuydum fidanlıkta büyüdüm
Ağalar gibi el üstünde taşındım
Sıkıldım kılpıranga yaylılarda gezindim
Şehre indim dükkânlarda kuruldum
Gelin eline düştüm odalarda kırıttım
Üç hafta uyumadım bay damada süründüm
Çöp tenekesine girdim en sonu beslemeye darıldım

Suz-i Dilâra

ŞİİRLER ŞİİRİ

Yazdığım şiirler içinde benim
Bir tanesi öyle içten öyle güzel
Jale mutlak siz de beğenirsiniz
Bir yeri var hele bütün yazılanlara bedel

Sizsiniz Jale o satırlarda adı geçen
Beyhan sizsiniz Güzin siz
Siz eskiden benim şiirlerime
Hep birden girerdiniz

Siz ki keskin kokuydunuz dünyadan
Yeşildiniz parlaktınız tizdiniz
Siz aşkın kuvvetiydiniz
On sekizinde ve baharda

AĞAÇLI PENCERE

Üşenmeden eğiliyorlar pencereme
Gündüz değil geceleyin
Kavaklar çınarlar söğütler
Uykumu şaşırıyorum

Kimi aşktan laf açıyor
Kimi gördüğü ölülerden
Rüzgârların esişi olurmuş
Buv buv

Başka dağ görmek başka deniz
Hepsinde dert bir
Zor şey diyorlar
Ağaç kalmak

Kimi de ceylanları anlatıyor
Gündüz değil geceleyin
Ahuların öpüşmesi varmış
Alev alev

SUZ - İ DİLÂRA

Ben yaşın on sekizinde
Delilikler divanelikler ettim
Fındık fıstık yükledim şileplere
Çımacılarla gün kavşağına gittim

Senin bildiğin işler
Benim bildiğim işler değildi
Ben her Tanrının günü
Kırlarda gezindim

Ben yağmur sularıyla yaşadım oluklarda
Toprağın içine geçtim
Dört mevsim kapında ben
Ağaç gibi bekledim

Bendim nehirden su taşıyan
Odun yaran ormanda
Islık çalarak şehre
Üzümcülerle giren bendim

Benim aklımdan geçenler
Senin aklından geçenler değildi
Ben 10 yıl İstanbul'da
Sensiz ayak teptim

Ben yaşın on sekizinde
Bir hayli serüven geçirdim
İsmimi yazdım vapurlara
Delilikler divanelikler ettim

YAŞANMIŞ ŞİİR

Ömrün saati çalınca
Yaprak vurdu dalına
Ilk günleri gençliğimin
Kapıldım insan seline

Diyordum doğruluktadır kısmet
Doğru güzel ve iyi
Ne kılıklara girdim
Bu kafamdan dolayı

Anladım ama neden sonra
Anladım bıçak kemiğe dayandı
Bu yanda dost olanlar
O yanda düşmandı

Yani işler çorbaydı çorba
Tersine akıyordu nehir
Her adımda bir numara
Gerisini Tanrı bilir

Köçekçeler

KÖÇEKÇE

İsterse darbuka gelsin önden
İster keman çıksın ortaya
Üşüşsünler üşüşsünler
Odaya dolsunlar evveli

Ut atılsın bir türkü çağırsın
Tambur kıpırdasın yerinde
Tımbırdasınlar tımbırdasınlar
Pencereyi titretsinler pencereyi

Zıvanadan çıksın derken her biri
Ötsün zurna alabildiğine
Davul gümbürdesin dümbelek dümbürdesin
Bir köçekçe başlasın sevda yerine

KÖÇEKÇE

Hacivatım sen o kabağın
Tarlasından geçmezsin ya
Adını da anmazsın
Tavasını desem sevmezsin
Turşusuna el sürmezsin
Lâf aramızda musakkasını da bilmezsin
Oturur ama dolmasını
Yutuyutuverirsin

KAŞIK HAVASI

Evlerinde herkesler
Koltuklara kurulur
Çatal bıçak ellerinde

Gel gör ki Hacivat
Hoşaf atıştırır
Avucuyla düğün yerlerinde

KÖÇEKÇE

İşit kulağım işit
Bıldırcın eti de pişer
Bu tencerede
Dermason fasulyası da

İşit kulağım işit

KAŞIK HAVASI

Şu resim denilen meretten
Sadece resim öğretmenleri anlar
Yahut Samatya'da mehtap resmi yapanlar
Hadi Yörükali'de denize giren
Bikini mayolular da anlar diyelim
Isterseniz istemezseniz ya
Lebon'daki kız kurusu bayancıkları da katalım hesaba

Tut ki takma beyinliler de çakar şu meretten
Yahut anadan doğma profesörlerimiz
Ya ki her türlüsü sanat dostlarının

Durun durun durun
Birde Akademinin kapıcısı anlar
Bir de bu işten çaksa çaksa
Basmacılar tülbentçiler çakar be aslanım

Şairler hikâyeciler kapısından bile geçmemiştir
Galerilerin

ŞİİR DERSİ

Konu diye "İnsanlık Sevgisi" ni al
Vezin adına "Hürriyet" i seç
Sırası değil deme
Aklına estikçe
"Açlık" kelimesini kondur
Bir kolayını bul
Şiirin sonlarına doğru
"Hak" ile "Yaşamak" ı da kafiye düşür
İşte sana "Büyük Şair" olmanın yolu

KÖÇEKÇE

Bay Dümbürdeyli ünlü bir şair
Bay Bümbürbeyli'yi yermektedir
Bay Bümbürbeyli başka bir şair
Bay Dümbürbeyli'ye burun kıvırmaktadır

Bay Lümbürleyli şairlerden bir oturaklısı
Bay Dümbürdeyli'yi bay Bümbürbeyli'yi
küçümsemektedir
Bay Cümbürceyli bir diğer oturaklı şair
Bay Lümbürleyli'den iğrenmektedir

Bay Dümbürdeyli bay Bümbürbeyli
Bay Lümbürleyli'ye de bay Cümbürceyli'ye de
şövmektedir

Ağıraksak

PİNEKLEMEYE ÇAĞRI

Duralım efendiler biraz
Koşmıyalım öyle delice
Yormıyalım kalbimizi
Katmerlendirip gerdanımızı
Oturalım efendiler biraz

İsteyen dikilsin gönlünce
Çökelim biz yere şöyle bir
Açalım ağzımızı ilkin
Gerelim omuzlarımızı sonra
Giderek bayıltıp gözlerimizi
Esneyelim efendiler biraz

Aldırmayalım öyle üç beşe
Yayalım göbeğimizi iyice
Dönelim sırtımızı işe akla
Acıyan çıkmaz sonra halimize
Vakitken çocuklar büyükler henüz
Pinekleyelim pinekleyelim
Horlayalım efendiler biraz

BEKÂRLAR

Yatağınızda yatarken siz rahat
Bilin ki bekârlar üşümektedir
Geçip te sokaktan üçer beşer
Sümsük sümsük yürümekte
Titremektedir
Yatağınızda yatarkan siz rahat

Korkup ta kaçmayın onlardan
Kızlar eliniz ellerine değince
Düşünün onların da çarpıyor yüreği
Bekârlar ki yalnızlıktan solmakta
Bekârlar kirli gömlek giymekte
Bekârlar çürümektedir

Şunu düşünün meselâ evli baylar siz de
Karım diye bakabilirsiniz birine
Öpebilirsiniz çocuklarınızı isteyince
Yıkanınca hele kokudan da kurtulursunuz
Diyeceğim bunların hiçbirini yapamaz
Hiçbirini yapamaz işte
Bekârlar gönülleri çekince

EŞEĞE ÖVGÜ

Siz hükmeden ekmeğimize
Tuzumuzu şekerimizi taşıyan
Siz karışıp çorbamıza
Mangalımızda pişen

Siz en beceriklisi hayvanların
Okuma yazma seven
Bir yığın kitabı siz
Bir gecede kemiren

Siz edebiyatımız sanatımız
Siz aklımızı aydınlatan
Siz düşüncelerimizin konusu
Siz arabayı yoldan çıkaran

Siz gediklisi ahırımızın
Unümüze ün katan
Siz hastalıklarımıza siz dertlerimize
Sebep yaratan

Siz pusulamızda ibre
Kandilimizde yağ olan
Siz büyük bildiğimiz
Böbürlendiğimiz
Kızıp ta küfrettiğimiz
Efendimiz
Siz eşek

KAPI MANDALLLARI İÇİN AĞIRAKSAK ŞİİR

Sanmayın sayın baylar
Bir tutanımız var dünyada
Olmuş nasıl olmuşsa
Yerleşmişiz kapılarda

Yerleşmişiz kapılarda
Ama sanmayın rahatız hürüz
Onun için geçerken
Vurmayın silleyi ensemize

Vurmayın silleyi ensemize
Küflüysek mandal milletiysek
Bizim de kaynatır kanımızı inan olsun
Bu dünyada nice kadınlar

Bu dünyada nice kadınlar
Nice dullar evliler
Geçtiler birer birer
Okudular canımıza

Okudular canımıza
Siz olsun uymayın onlara
Uymayın haktanır baylar
Lütfedin sinirlenmeyin de

Lütfedin sinirlenmeyin de
Gelin uzanın destimize
Uzanın da bakın
Bakın Birsel dostumuza

Bakın Birsel dostumuza
Cümle yetimler şairi
Yazdı da bu şiiri
Ün saldı topumuza

Dünya İşleri

(1940 — 1946)

Evimizin İç Kapısı

SOĞUKKUYU MAHALLESİ

Bu mahalle babamındır
Burada sevdim ilk kızı
İlk kahveye gittim

Burada yaşadım gelinlik kızlarla
Kadınların eteklerinden çektim
Burada girdim düşlere
Burada rezil oldum

II.

Bu mahallenin akşamlarında dolaştım

Uyudum ve uyumadım
Sıkıldım ve sıkılmadım
Şarkı söyledim ve söylemedim

Kapılarının önünde oturduğum
Evler oldu
Ve herkesten üstün
Bir derdim

III.

Ben de o gökyüzüne karşı durdum
Şiir yazdım
Coştum

Bir işim olduğu
Anlaşılmadı
Aşklarım
Anlaşılmadı

Yaşım geldi geçti
Evlenemedim

SOĞUKKUYU TRAMVAY CADDESİ

Sokak sende bitsin hayatım
Oğullarım sende doğsun
Sana döneyim karımla
Pazar günleri sinemadan

Sende saklı beni büyütenler
Babam annem kızkardeşim
Bana düşünce veren sende
Benim neşemi sıkıntımı yapan kız

Sokak sendeki kız için döğüştüm delikanlılarla
Sendeki kız için dayak yedim
Sendeki kız için uyandım geceleri
Uykusuz kaldım

SOKAK

Ben de gezinebilmeliydim sokakta
Korkusuz seni düşünmeliydim
Yatağım su ve buluttan önce
Hatırıma sen gelmeliydin

Havanı soluğumla çeksem
Bana yaşıyor derdin
Yüzüne bakmasam
Seviyor

Benim de saçlarım olmalıydı
Daha uzun
Ve boyum kısa senin gibi

Ben de gezinebilmeliydim sokakta
Korkusuz seni düşünmeliydim

ÇARK-I FELEK

Neler oldu neler
Ne dolaplar döndü

Öğrenci oldum
Memur oldum
Aşık oldum

Kazık attım
Kazık yedim

Asker oldum piyade

118 NUMARALI EV

Bu evin her odasında
Bir düşüncem vardır
Her penceresinde
Gözetlediğim bir kız

Kitaplarımı bu evde okudum
Aşklarımı bu evde bitirdim
Bu evde geldi
Aklıma yolculuk etmek

II.

Bu evin insanlarını tanırım
Oturdukları odayı
Ve sobayı tanırım

Ve ekmeklerini yoğururum
Sularını çekerim
Tepsilerini götürürüm
Fırına

III.

Bu evin insanları üzülür
Düşüncelerimden
Şair olduğumu
Bu evin insanları bilir

BULUT GEÇTİ

Sen şimdi kocanın evinde otursun
Ve saçların artık eskisi gibi değil
Geceleri yemekten sonra
Çorap söküğü dikersin
Belki de ellerin soğan kokar

Senin kocan bir suratı çirkin adam
Ağzı açık uyur
Ve senin vücudun bozulur çocuk doğurdukça

SALÂH BİRSEL'İN AŞKI

Faslı Evvel

Bu olaylarla düşüp kalkan mevsim bahardır
Salâh Birsel'in aşık olduğunu haber veren
alametlerdir
Kızla oğlanın arasını ayıran bir dört duvardır
Oğlanın karşısına geçip oturduğu levha Ya Sabır'dır
Ol İstanbul şehri işte bu aşkın duyulduğu yerdir
Bu aşkın ardını hikaye eden faslı diğer'dir

Faslı Diğer

Bu aşkın dal budak saldığı ay nisandır
Kız Taksim'de oturan bir sarışındır
Geceleri ah ile yatağa düşen oğlandır
Bu şiir ise arzuhal hükmünde bir ilandır

AYNALI DOLAP

Siz sıkılmadan bedenimi sarıyorsunuz
Siz gömleğim siz pantalonum siz ceketim
Sizedir minnettarlığım
Siz kaç kez beni gülünç olmaktan kurtardınız
Siz çoraplarım kunduralarım
Bütün serüvenlerim sizce bilinir
Sizinle geçti 25 yılım
Ev sokak veya kırda
Sizin yüzü suyunuza yerleştim
İstanbul'da

Yeleğim sizi unutamam
Kravatım siz benim ve babamın ortak dostu
Siz mendilim burnumdan ötürü özür dilerim
Benim ne hastalıklı bir insan olduğumu bilirsiniz
Siz paltom, atkım
Siz benim selam vermeden kaçtığımı bilirsiniz
Şapkam

Havaya Suya Toprağa Karşı

HAVAYA SUYA TOPRAĞA KARŞI

Ben Hâlik
Her yerde hâzır ve nâzırım
Doğum günüm yok

Dünyayı 6 günde yarattım
Dağları ovaları birlikte
Kiminiz Hristiyan oldunuz
Kiminiz Musevi
Kiminiz Müslüman
Hiçbirinize söz geçiremedim

II.

Akşamları sizin gibi evlerde değilim
Yatağa da giremiyorum
Karım olmaması yüzünden
Kalkıp çocuklarımı örtemiyorum

Ben böyle
Avare bir adam
Tek avuntum sizi seyretmek

III.

Ben yarattım
Ben yarattım sizi ben
Güzele çirkine
İyiye kötüye
Düzen veren
Ben

Banadır uzanışı
Yaylaların tepelerin
Benim can alan
Can veren
Şehir kuran
Ev yapan
Benim siz değil

IV.

Kimdir taşı toprak yapan
Kimdir içinizde

Yağmur düşüren
Şimşek çaktıran
Güneşi açtıran
Kimdir kim

Her işte bir elim
Dalda armutu
Memede sütü
Tarlada biberi olduran
Ben değilim de kim

Doğmak Yaşamak Ölmek

AŞK İÇİNDE DOĞMAK

Ne kadar şaşırmıştım
O ilk günü
Dünyaya gelişime
Anama
Babama
Kardeşlerime

Hele o pencereden görünen gökyüzü yok mu
Bütün aklımı başımdan aldı

AŞK İÇİNDE BÜYÜMEK

Ben de aşk içinde yaratılmıştım
Su gibi
Orman gibi
Daha insan sesine alışmadan
Kuşları bulutları sevmiştim

AŞK İÇİNDE YAŞAMAK

Dünyada geçen zamanımı düşünüyorum
Ben de akıl erdiremeden bakmıştım
Yaprağın yeşiline
Denizin laciverdine
Gecenin gündüz oluşuna bakmıştım

Beni de düşündürmüştü
Kimi günler
Ağaç dalı
İnsan eli
Böcek kanadı

AŞK İÇİNDE ÖLMEK

Ben de kımıldatmasını bilirdim
Kollarımı
Bacaklarımı
Başımla selam verirdim

Ölümümden beş dakika önce
Cigara da içmiştim

BİR ŞAİRİN ÖLÜMÜ

Kimse inanmaz
Benim hafif - makineliyle öldüğüme
Veya ayrıldığıma dünyadan

Benim de başkentte bir odam
Şiir kitaplarım
Üniversitede adım
Ve arkadaşlarım vardı

Ünüm de olurdu
Yaşasaydım

1940

Bir de yaşasam dedim
Ellerimi ayaklarımı bırakarak
Vakit akşamdı
Hava da sıcak

İlkin şöyle bir doğruldum
Dağa ovaya karşı
Cesedimi gülerken bulmuş
Sonradan bir onbaşı

Ölümümle yokettim
Göğü ve yeri
Ben kahraman şehit
Ben emireri

Dünya İşleri

DÜNYA İŞLERİ

Bizim sabahları evlerden çıktığımız görülür
Kendimize göre bir düzen kurmuşuz
Baba ana oğul kızkardeş oluyoruz
Canım kullar aniaşılacak gibi değiliz
Kimi zaman dağ başlarında
Kimi zaman da su kıyılarında yaşıyoruz
Kimimiz istif istif olup sinemada oturmaya bayılıyor
Kimimiz evde karısıyla yatıyor

II.

Kavgalarımız da bir türlü eksilmiyor
Boyuna savaşıyor ve ölüyoruz
Nedir o genelevlerin hali
Erkekler dostlarını bıçaklamaktan baş kaldıramıyor
Filimlerimizin adı **Aşk Yüzünden Cinayet**
Veya **Aşk Uğrunda Katil**

III.

Ya o gazinolarımız onlar için de laf etmek gerek
Biri sahneye çıkmış bağırıyor çığlık atıyor
Ötekiler bunda gülünecek şey buluyor
Bir kargaşa ki kimse kimseyi görmüyor
İşte bir şarkıcı Ben **Esmeri Badem İle Beslerim**
türküsünü çığırıyor
Işte delikanlılar para yemeye geliyor

IV.

Bir huzura biz insanların yaşadığı haber verilir

Sabahları altıda kalkıyoruz
Kimimiz başbakan
Kimimiz tersane işçisi
Bütün gün işbaşındayız

Yemek yemek de var payımızda
Konuşmak
Cigara içmek
Akşamları kimimiz evini düşünür
Kimimiz yavuklusunu

V.

Her dakika bizim birbirimizle boğazlaştığımız olur
Kişi kişinin arkasında
Kurt kurdun
Kadın kocasını aldatıyor

VI.

İşte dünyanın bütün insanları

Analar babalar çocuklar dayılar amcalar
eniştеler gelinler damatlar kaynanalar
İşte sağdıçlar eltiler dünürler baldızlar
İşte doğramacılar çöpçüler demirciler dülgerler
Bakkallar manavlar gazeteciler
İşte hırsızlar yankesiciler dolandırıcılar üçkağıtçılar
İşte yargıçlar savcılar mübaşirler tutanakçılar

bekçiler polisler
Işte sokak şarkıcıları hanendeler kantocular
bar - kızları
Işte **Hamlet** oyuncuları yönetmenler figüranlar
perdeciler

VII.

Işte padişahlar sultanlar imparatorlar krallar
racalar diktatörler
Işte sadrazamlar nazırlar başbakanlar
genelmüdürler valiler muhtarlar
Işte Müslümanlar Ortodokslar Protestanlar
Katolikler Museviler
İşte şeyhülislamlar müftüler kardinaller piskoposlar
İşte halifeler papalar
Işte hocalar mollalar çömezler hahamlar rahipler
rahibeler
Işte yine padişahlar krallar diktatörler zorbalar

VIII.

Işte dünyanın en ünlü sinema oyuncuları
Michèle Morgan Gary Cooper Linda Darnell
Nan Grey Charlie Chaplin Mirna Loy Peter Lore
Işte adları gazetelere geçen adamlar
Roosevelt Stalin Chamberlain Çan-Kay-Şek
Markoni Stawlsky

Işte şairler
Emil Verhaeren Paul Claudel Mayakovski
Charles Péguy Paul Eluard Salâh Birsel

İNSANLAR HAYVANLAR BİTKİLER

Biz dağ eteği orman kenarı su başında şehir kuran
Biz denizde kaptan
Ovada çiftçi
Şehirde işçi olan

Biz otomobil yürüten
Toprak süren
Alış - veriş yapan
Biz balıkçı biz kayıkçı
Biz gülen biz ağlayan biz çıldıran
Altın
Buğday
Liman

II.

Biz size tilki yürüyüşü çakal yürüyüşü horoz
yürüyüşüyle yaklaşıyoruz
Biz sizin futbol maçında olduğunuz gibi
Sofrada locada
Yatakta olduğunuz gibi bir araya gelmişiz

Biz yaprak sesi
Irmak sesi
İnsan sesinden korkarak yaşıyoruz
Biz kendi sesimizden de korkarak yaşıyoruz

Siz karşıdaki odalarda oturanlar
Siz havaya ateşe anlayarak bakmasını bilirsiniz
Size göredir din düşüncesi özgürlük düşüncesi
Biz timsah biz köpek biz fil
Biz kaplan biz deve biz kumru
Yani biz işçi mühendis öğretmen ve baytar olmayan
Yani biz gülmiyen ağlamıyan çıldırmayan
Biz sizin bize bakmadığınız biçimde biribirimize
bakıyoruz
Biz sizin biribirinize bakmadığınız biçimde size
bakıyoruz

III.

Biz size kayın ağacı çam ağacı portakal ağacı
olarak görünüyoruz

Biz sizinle cami içinde
Pazarda evde yanyana durmuşuz
Biz sizin Tanrı kitabınız yanında
Ocağınız yanında
Çoluğunuz çocuğunuz
Kızkardeşiniz yanında
Bardağınız sürahiniz
Yemek masanız yanında
Çeyiz sandığınız
Aynalı dolabınız yanında durmuşuz

Biz sizi gövdemizden kulübe yapar görüyoruz
Apartıman yapar tabut yapar görüyoruz
Birinin gölgemizde yatan hali var
Birinin bedenimize saplanan baltası
Biri bize delice tutkun

Biz meşe ağacı çınar ağacı
Bizim asılmışları dallarında taşımış halimiz var

DÜNYA ŞARKISI

Bildirir güzelliğini
Bildirir ormanlar bildirir göller
Yeryüzünü gökyüzünü
Dağ bildirir yıldız bildirir

Ufuk parlaktır
Taş parlak
Nehirlerin akışı vardır
Çalım içinde

Gelmiştir dağların iki yakasından
Gelmiştir yüzyılların insanı
Şövalye olmuşlar Köroğlu olmuşlar
Ötedenberi

Toplum kurulmuştur
Dostluk kurulmuş
İnsanların mutlu oluşu vardır
Devlet içinde

DÜNYA SENFONİSİ

Şimdi pirinç tarlaları tütün tarlaları pamuk
tarlaları üzerine bir bulut gelmektedir

Şimdi yıldız daha yıldız içine
Deniz daha deniz içine
Orman daha orman içine
Ateş daha ateş içine
Insan zekası daha insan zekası içine gömülmektedir

Şimdi bakkal terazinin çıkardığı sesi
Işçi makinenin çıkardığı sesi
Sarraf altının çıkardığı sesi
Kayıkçı dalganın çıkardığı sesi
Suçlu hakkın çıkardığı sesi
Fare fındık çuvalının çıkardığı sesi dinlemektedir

Şimdi kutupların üzerinden bir karanlık geçmektedir

Şimdi dağ rüzgarı ovaya karşı durmuştur
Ağaç toprağa karşı durmuştur
Su damlası göle
Göl havaya karşı durmuştur

Şimdi siyah beyaza doğru
Hasta doktora doğru
Erkek kadına doğru
Ihtiyar gence doğru
Kurt kuzuya doğru
Hırsız mala doğru
Ve polis hırsıza doğru yaklaşmaktadır

İÇİNDEKİLER

HAYDAR HAYDAR
(1961 — 1972)

KUZUNAME

Meyhane 9
Kuzuname 10
Gayya 11
Balafong 12
Yunus Emre 13
Çadır 14
Baltazar 15
Kaput 16

TUTİNAME

Tutiname 19
Kuşkarnaval 20
Baal 21
Mangır 22
Kumrular 23
Küheylan 24
Yabyab 25
Leylek 26

AGANTA

Bir Gazel Sevilere 29
Kopenhag 30
Ölüyoruz Siz Güzelleşin 31
Aganta 32

Cinnistan 33

GÖL SAATLERİ

Göl Saatleri 37
Rostokalyon 38
Max Jacob 39

HAYDAR HAYDAR

Haydar Haydar 43

KİKİRİKNAME
(1955 — 1960)

KİKİRİKNAME

Kikirikname 57
Dört Artı Bir 58
Kasap Oyunu 59
Kaşık Havası 60

ALLEBEN

Alleben 63
Emirgan 65
Şile 66
İstiklal Caddesi 67
Apollınaıre 68

KOLTUKNAME

Milyon Milyon 71
Uç Bacağım Uç 73
Koltukname 75
Bildiri 76

A S E S
(1955 — 1960)

A S E S

Sevdalı Ases 81
Çıplak Ases 82
Atlı Ases 83
Piyanolu Ases 84

PAKİSTAN

Pakistan 87
Ev - Kadın Moda 88
İskambil 89
Halay 90

YAHYANAME

Cırcır Böceği 93
Kör Melâhat 94
Coğrafya Dersi 95
Yılgınlar Yılmayan Kraliçeler 97
Sunu 98
Yahyaname 98

HACİVATIN KARISI
(1947 — 1954)

HACİVATIN KARISI

Hacivatın Karısı 103
Hacivatın Evi 104
Hacivat ile Kamer Hanım 104

Kamer Hanım 105
Kamer Hanımın Bir Üzüntüsü 106
Hacivat 107
Kahve 107

GÜZİN VE ERKEKLER

Güzin'in Gençlik Yılları 111
Güzin'in Sonraki Yılları 112
Ölümden Önce 113
Güzincik 114

TÜRKİYE ŞARKISI

Türkiye Şarkısı 117
Güneş ve Kertenkele 119

DAVUL — ZURNA

Pencerede kadınlar 123
Meydandan Geçen Kızlar 123
Davul - Zurna 124
Salâh Birsel'in Son Maceraları 124

OKŞAMALAR

Kız Okşaması 127
Köpek Okşaması 127
Mercimek Okşaması 128
Süpürge Okşaması 128

SUZ'İ DİLÂRA

Şiirler Şiiri 131
Ağaçlı Pencere 132
Suz'i Dilâra 133
Yaşanmış Şiir 134

KÖÇEKÇELER

Köçekçe 137
Köçekçe 137
Kaşık Havası 138
Köçekçe 138
Kaşık Havası 139
Şiir Dersi 140
Köçekçe 140

AĞIRAKSAK

Pineklemeye Çağrı 143
Bekârlar 144
Eşeğe Övgü 145
Kapı Mandalları için Ağıraksak Şiir 146

DÜNYA İŞLERİ

(1940 — 1946)

EVİMİZİN İÇ KAPISI

Soğukkuyu Mahallesi 153
Soğukkuyu Tramvay Caddesi 155
Sokak 156
Çark-ı Felek 156
118 Numaralı Ev 157
Bulut Geçti 158
Salâh Birsel'in Aşkı - Faslı Evvel 158
Salâh Birsel'in Aşkı - Faslı Diğer 158
Aynalı Dolap 159

HAVAYA SUYA TOPRAĞA KARŞI

Havaya Suya Toprağa Karşı 163

DOĞMAK YAŞAMAK ÖLMEK

Aşk İçinde Doğmak 167
Aşk İçinde Büyümek 167
Aşk Içinde Yaşamak 168
Aşk İçinde Ölmek 168
Bir Şairin Ölümü 169
1940 169

DÜNYA İŞLERİ

Dünya İşleri 173
Insanlar Hayvanlar Bitkiler 176
Dünya Şarkısı 179
Dünya Senfonisi 180

SALÂH BİRSEL

KÖÇEKÇELER'in şairi Salâh Birsel 1919 yılında Bandırma da doğmuştur. **1940 KUŞAĞI**'nın en önde gelen şairlerinden biri olan Salâh Birsel'in şiirleri, ilkin kendini vermeyen, ama okundukça insanı saran bir güç ve sağlamlıktadır.

ATAÇ der ki : «Salâh Birsel önce Hacivat'a da, karısına da taş atmakla başladı, şimdi ise bana öyle geliyor ki seviyor onları, boyuna onları düşünmek ten kurtulamıyor. Günün birinde bakacaksınız, Don Quixote un Cervantes'i sarması gibi Hacivat da Salâh Birsel i saracak. Bunu takılmak için söylemiyorum, seviniyorum böyle olmasına O gün Salâh Birsel Hacivat'ın destanını yazacak, güldürücü bir destan O gün Türk edebiyatı belki de büyük bir eser kazanacak.»

Bilgi [illegible] der ki : «Odada, sokakta, yatakta kahvede bir şeyler olacakmış, birileri gelecekmiş gibi boyuna beklerim. Şiir kimi zaman boynu eğik gös terir. Kimi zaman da beni haftalarca aylarca tetikte tutar. Ama kısa zamanda geçeceğini sezer gibi olurum. Şiirin kıvamına gelmesini gözetlerim. O anlar beni bu kıvamın bulmuş olurum. Ne ki daha çok iş vardır [illegible] o şiirin kendisi olmaya bakarım. Şiirdeki [illegible] yerleştiririm. [illegible] dinlemiş dahası uyuyakon bunda abartma [illegible] Boşdan sonra kalsaydı üç boş günlük sürekli [illegible]

Bir kitapları [illegible] (1946) Hacivatın Kurtu (1955), Ases (1960), [illegible] (1972)

[illegible] (1961)

[illegible] (1958), Fırıldak Ortamında (1976).

[illegible] (1952), Sen Beni Sev (1957).

[illegible] (1969), Şiir ve cinayet (1975), Kurutul- [illegible] (1979), Put ve Put (1981).

Salâh Bey Tarihi : Kahvedeki Kitabı (1975), Ah Beyoğlu Vah Beyoğlu (1976). [illegible] Mungo (1980)

KÖÇEKÇELER Salâh Birsel'in bütün şiirlerini bir araya getiren bir Hacivat Destanıdır.

[illegible] Matbaacılık Sanayii ANKARA

200 TL